

ХИМИЯВИЙ ҚУРОЛЛАРНИ ИШЛАБ ЧИҚИШ, ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ВА УНИНГ ЗАПАСЛАРИНИ ТЎПЛАШНИ ТАҚИҚЛАШ ҲАҚИДАГИ ҲАМДА УНИ ЙЎҚОТИШ ТЎҒРИСИДАГИ КОНВЕНЦИЯНИНГ АСОСИЙ ҚОИДАЛАРИ

СССРнинг таклифи

Химиявий қурол — ваҳ-
шиёна киргиз боситасидир.
Бу қурол ҳозиргача ўн минг
лаб кишиларнинг ёстини
қуритди, миллионлаб киши-
ларни асра мажмуҳ қилди.
Эндликда инсоният
устида химиявий қуролнинг
қўл марта дахшатлироқ тур-
ларини ёппасига ишлашти
хавфни пайдо бўлди.

Халқлар бунга йўл қўйил-
маслигини, химиявий қурол
ишлаб чиқаришни тақиқлаш
ва унинг тўпланган запасла-
рини йўқ қилиб ташлаш йў-
ли билан шундай қуроллар-
ни ишлашти имкониятини
ўзига барҳам берилишини
талаб қилмоқдалар.

Совет Иттифоқи бу йўлда
катти қўрашмоқда. 1925
йили Женев протоколи ил-
лопарварлик мақсадларига
содда бўлган Совет Иттифо-
қи ҳеч қачон ва ҳеч қасрда
химиявий қуролни ишлаш-
ти йўқ, шунингдек уни бош-
қаларнинг қўлига берган ҳам
эмас.

Совет Иттифоқи химиявий
қурол ҳар жиҳатдан ва са-
марала тақдирини эриш-
ти истаган ажал қилди,
БМТга асра бўлган давлат-
ларнинг қўриб чиқилиш учун
тегишли конвенциянинг қў-
йилган асосий қоидаларини
тақдим этади.

I ТАҚИҚЛАШ ҲАЖМИ

УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

Конвенцияда қатнашувчи
ҳар бир давлат ўз зиммасига
химиявий қуролни ҳеч қач-
он ва ҳар қандай ҳоллар-
да ҳам ишлаб чиқмаслиги, иш-
лаб чиқармаслиги, бирон-бир
бошқача тарзда қўлга кирит-
маслиги, тўпламаслиги, сақла-
маслиги, бошқаларга бермас-
лиги ҳамда шундай қурол-
нинг тўпланган запасларини
йўқ қилиш ёки рухсат этил-
ган мақсадлар учун бериш
ва химиявий қурол ишлаб
чиқарувчи қувватларини таъ-
минлайдиган объектларни ту-
ғатиш ёки қўчириб олиш
мажбуриятини қабул қилади.

ХИМИЯВИЙ ҚУРОЛНИНГ ТАЪРИФИ

Конвенция мақсадлари
учун «химиявий қурол» бе-
лгилари қуйидагилардан ибор-
ат:

а) ажал ёғдирувчи ўта
заҳарли химикатлар, ажал
келтирувчи ва зарарли бош-
қа химикатлар, шунингдек
уларнинг прекурсорлари,
душманлик мақсадлари учун
мўлжалланган ёки химия-
вий қуролни ишлашти билан
боғлиқ бўлмаган ҳарбий мақ-
садлар учун мўлжалланган
химикатлар ҳамда уларнинг
ана шу мақсадларга мос ке-
ладиган турлари ва миқдор-
лари бундан мустаснодир;

б) химиявий қуроллар ёки
қуролларнинг шундан бўлган
бирон-бир қўл компонентини
аслаҳани ишлашти натижа-
сида ағирлаб қинадиган хи-
микатларнинг заҳарли ҳос-
салари ҳисобига одамларни
ўлдириш ёки бошқача эвон
етказиш учун махсус мўл-
жалланган ўқ-дорлар ёки
қуроллар;

ХИМИЯВИЙ ҚУРОЛНИ БЕЛГИЛАШНИНГ БОШҚА ТАЪРИФЛАРИ

Конвенция мақсадлари
учун:

1. «Ажал ёғдирувчи ўта
заҳарли химикат», «ажал
келтирувчи бошқа химикат»,
«заҳарли химикат»ларнинг
ҳар бири учун конкрет за-
ҳарлилик (ажал келтирувчи-
лиги ва (ёки) зарарлилиги)
мезонлари асосида ана шу
категориядаги химикатлар-
дан ҳар бирининг тушунча-
лари таърифланади (конвен-
цияда қуролсизланиш коми-
тетига келишиб олинган да-
рамалар асосида белгилана-
ди).

2. «Рухсат этилган мақ-
садлар» душманликни қўз-
ламатган мақсадларини ва хи-
миявий қуролни ишлашти
билан боғлиқ бўлмаган ҳар-
бий мақсадларини билдиради.

3. «Душманликни қўзла-
маган мақсадлар» саноат,
қўшун ҳўжялиги, тадиқоти,
медицина ёки бошқа тинч
мақсадларни ҳўқў-тартибот
ети сақлаш мақсадларини ёки
химиявий қуролдан ҳўя қи-
лиш билан бевосита боғлиқ
мақсадларини билдиради.

4. «Химикат», «икаласи-
тант», «иритант», «прекур-
сор», «хўвар», «объект» ка-
би тушунчаларни ҳам кон-
венцияда таърифлаш керак.

ХИМИЯВИЙ ҚУРОЛНИ БОШҚАЛАРГА БЕРИШ- НИ ТАҚИҚЛАШ

Конвенцияда қатнашувчи
ҳар бир давлат ўз зиммаси-
га:

а) ҳар қандай химиявий
қуролни бевосита ёки йил-
восига ҳеч нимга бермасли-
ги; б) ҳар қандай ажал ёғди-
рувчи ўта заҳарли химикат-
ларни, иккисантларни,
иритантларни ва уларнинг
прекурсорларини ҳаро рух-
сат этилган мақсадлар учун
ҳам ҳеч қимга бермаслиги,
конвенцияда қатнашувчи бош-
қа давлат бундан мустасно-
дир;

в) конвенцияда тақиқлан-
ган фаолиятда ҳеч қандай
ердам бермаслиги, шунингдек
бундай фаолиятда ҳеч қимга
бевосита ёки йилвосига ра-
батланмаслиги ва ундаси-
лик мажбуриятини қабул қи-
лади.

ЖОЙЛАШТИРМАСЛИК

Конвенцияда қатнашувчи
ҳар бир давлат ўз зиммаси-
га химиявий қуролни шу
жумладан бирон-бир қўл ко-
мпонентини қуролларни бошқа
давлатларнинг территорияла-
рида жойлаштирмаслиги, шунинг-
дек бундай қуроллардан
қандай давлаларнинг терри-
торияларида илгари жойла-
штирилган бўлса, ўзининг
барча химиявий қуролини
ана шу территориялардан
олиб чиқиб кетиш мажбу-
риятини қабул қилади (уш
бу мажбуриятни бажариш
муддатлари конвенцияда бе-
лгиланади).

ХИМИЯВИЙ ҚУРОЛ ЗАПАСЛАРИНИ ТЎГА- ТИШ ЁКИ УЛАРНИ БОШҚА МАҚСАДЛАР УЧУН БЕРИШ

1. Химиявий қурол за-
пасларини йўқотиш ёки
уни тўпланган запасларини
душманликни қўзламатган
мақсадларга мос келадиган
ҳамда шундай мақсадлар
учун бериш мажбуриятини
қабул қилади.

2. Ҳар бир давлат кон-
венция шартларига бўлиб
қолган сўнг кечи билан
икки йилдан кейин химия-
вий қурол запасларини ту-
ғатишга ёки уларни бошқа
мақсадлар учун бериш ки-
ришти ва кечи билан 10
йилдан кейин бу ишни ни-
хосига етказиши.

Химиявий қуролга эга
бўлган ва конвенцияда қат-
нашган ҳар бир давлат
хўлис ниятини намойиш қи-
лиш мақсадида шундай қу-
ролни йўқ қилиш борадаги
қўли операцияларини конвен-
ция амал қилишининг бош-
лангич босқичидан амалга
ошириши мумкин бўлар эли.

ХИМИЯВИЙ ҚУРОЛ ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИ ҚУВВАТЛАРИНИ ТАЪ- МИНЛАЙДИГАН ОБЪ- ЕКТЛАРНИ ТЎГАТИШ ЁКИ ВАТИНГА ҚАЙТА УСКУНАЛАШ

1. Конвенцияда қатнашув-
чи ҳар бир давлат ўз зим-
масига химиявий қурол иш-
лаб чиқарувчи қувватларини
таъминлайдиган объектлар-
ни туғатиш ёки қўчириб
олиш мажбуриятини қабул
қилади.

2. Химиявий қурол ишлаб
чиқарувчи қувватларини таъ-
минлайдиган объектларни
туғатиш ёки қўчириб олиш

борадаги операциялар дав-
лат конвенция қатнашув-
чи бўлиб қолганда сўнг кечи
билан 8 йилдан кейин бош-
ланган ва кечи билан 10
йилдан сўнг ниҳоясига ет-
казилади.

3. Конвенцияда қатнашув-
чи ҳар бир давлат химиявий
қурол запасларини йўқотиш
мақсадларига илгари химия-
вий қурол ишлаб чиқарилган
объектларнинг вақтинча қайта
ускуналаш, шунингдек хи-
миявий қурол запасларини
ихтисослаштирилган объект-
да ёки шу мақсадлар учун
яратилган объектларда йўқ
қилиш ҳўқўига эга бўлади.

РУХСАТ ЭТИЛГАН ФАОЛИЯТ

1. Конвенцияда қатнашув-
чи ҳар бир давлат ҳар қан-
дай заҳарли химикатлар ва
уларнинг прекурсорларини
рухсат этилган мақсадларга
мос келадиган турлари ва
миқдорларини сақлаб қо-
лиш, ишлаб чиқариш, қўлга
киритиш ва шундай мақсад-
ларга фойдаланиш ҳўқўига
эга бўлиши керак.

2. Ҳар йили ишлаб чиқа-
риладиган заҳарлидан бош-
қа мақсадлар учун берила-
диган ва бошқа бирон-бир
тарзда қўлга киритилганган
ёки мажмуҳ бўлган ажал ёғ-
дирувчи ўта заҳарли хими-
катларнинг рухсат этилган
мақсадлар учун мўлжаллан-
ган жами миқдори ҳамма
вақт энг нам даражада бўли-
ши ва ҳар қандай ҳолларда
конвенцияда қатнашувчи ҳар

бир давлат учун бир метрни
тўннадан ошмаслиги керак.

3. Конвенцияда қатнашув-
чи ва ўта заҳарли химикат-
ларни рухсат этилган мақ-
садларда ишлаб чиқарувчи
ҳар бир давлат бундай хими-
катларни махсус келишиб
олиниши лозим бўлган те-
гишли қувватдаги ихтисос-
лаштирилган бир объектда
ишлаб чиқариши керак.

АХОЛИНИ ВА АТРОФ- МУҲИТНИ ХИМОЯ ҚИЛИШ

Химиявий қурол запасла-
рини туғатиш ёки уларни
бошқа мақсадлар учун бери-
ш ҳамда шундай қуролни
ишлаб чиқариш боситасида
йўқ қилиш билан боғлиқ,
мажбуриятини бажариш чо-
ғида конвенцияда қатнашув-
чи ҳар бир давлат аҳолини
ва атроф-муҳитни химоя қи-
лиш мақсадида барча зарур
ахтир чораларини қўриши
лозим бўлади.

РИВОЖЛАНИШ МАҚСАДЛАРИГА ҚУМАҚЛАНИШ

Конвенция унинг қатнаш-
чиларини ихтисодий ва тех-
никавий жиҳатдан ривож-
лантириш учун ҳамда тинч-
лик йўлидаги химиявий иш-
лаб чиқаришга ҳалқаро ҳам-
корлик учун қўлай шарт-ша-
роитларни вужудга келти-
ришга қўмақлаштириш керак.
Бунда конвенция мақсадла-
рини билан боғлиқ бўлмаган
фаолият соҳаларига ағрали-
ш имконияти йўқотилиши
лозим.

ёки бошқа мақсадлар учун
бериладиган кейин ҳамда хи-
миявий қурол ишлаб чиқа-
рувчи қувватларини таъмин-
лайдиган объектлар туғатиш-
ган ёки қўчириб олинадиган
сўнг кечи билан 30 кун ўт-
ган, бу ҳақда тегишли баё-
нотар бериш мажбуриятини
қабул қилиши керак.

7. Конвенцияда қатнашув-
чи ҳар бир давлат ўз зим-
масига ҳар йили:

— химиявий қуролдан ҳи-
моя қилиш билан бевосита
боғлиқ мақсадлар учун мўл-
жалланган ва ажал ёғдирув-
чи ўта заҳарли химикатлар,
ажал келтирувчи ва зарарли
бошқа химикатлар;

— саноат, қишлоқ ҳўжа-
лиги, тадиқоти, медицина
ёки бошқа тинчлик мақса-
длари учун, шунингдек хи-
миявий қуролни ишлашти би-
лан боғлиқ бўлмаган ҳарбий
мақсадлар учун мўлжаллан-
ган ажал ёғдирувчи ўта за-
ҳарли химикатлар;

— саноат, қишлоқ ҳўжа-
лиги, тадиқоти, медицина ёки
бошқа тинчлик мақсадлари
учун мўлжалланган ажал
келтирувчи ва зарарли бош-
қа химикатлар, шунингдек
хўқў-тартиботни сақлаш
мақсадлари учун мўлжаллан-
ган иритантлар ишлаб чи-
қариладиганлиги, унинг за-
расларини бошқа мақсад-
лар учун бериладиганлиги,
қўлга киритилганлиги ва
фойдаланиладиганлиги тўғ-
рисида эълон қилиш турши
мажбуриятини олиши керак.

8. Конвенцияда қатнашув-
чи давлатлар ишлаб чиқари-

ладиган, қўлга киритилма-
ган, сақланадиган ва рухсат
этилган мақсадларда фойда-
ланиладиган химикатлар ва
прекурсорлар химиявий қу-
ролни ишлашти билан бо-
ғлиқ мақсадлар учун бери-
лиш эҳтимоли нуқтан назар-
идан алоҳида ҳаф туғдир-
ган тақдирда тегишли рўй-
хатларга киритилганлиги
асосланганлиги. Конвенцияда
қатнашувчи ҳар бир давлат
ўз зиммасига ана шу рўй-
хатларга киритилганлиги хи-
микатлар ва прекурсорлар
тўғрисида ҳар йили ахборот
бериш турши мажбуриятини
қабул қилиши керак.

9. Конвенцияда қатнашув-
чи ҳар бир давлат ўз зим-
масига конвенцияда тақиқ-
ланмайдиган ҳолларда би-
ра ёки кўп компонентли ас-
лаҳа химиявий қуролни учун
компонентлар сифатида фой-
даланилиши мумкин бўлган
ажал ёғдирувчи ўта заҳар-
ли химикатлар, иккисант-
лар ва иритантларни кон-
венцияда қатнашувчи ҳар
қандай бошқа давлатга бе-
риладиган ҳар бир ҳол тўғ-
рисида ахборот қилиш
мажбуриятини олиши лозим.

10. Юқорида асраш этил-
ган эълонлар, планлар, ҳа-
барлар ва баёнотлар конвен-
цияда қатнашувчи давлатлар-
нинг мақсадлар комитетига
жўяриб турилади. Уларнинг
мазмунини, шунингдек талаб
этилганлиги рўйхатларини ту-
зиш тартибни конвенцияда
белгиланганлиги керак.

III КОНВЕНЦИЯГА РИОЯ ЭТИШНИ ТАЪМИНЛАШ

КОНТРОЛЬ ТЎҒРИСИ- ДАГИ УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1. Конвенцияда қатнашув-
чи давлатлар ўз фаолиятини
конвенция қоидаларининг
милиий ва ҳалқаро таъбир-
лар билан қўшиб олиб бори-
лишига риоя этилишини усти-
дан контроллик қилинишига
асосланади.

2. Конвенцияда қатнашув-
чи ҳар бир давлат конвен-
ция қоидаларига ҳўқў бўл-
ган ҳар қандай фаолиятини
тақиқлаш ва унинг олдини
олиш жўзасдан ўзининг кон-
ституция тартибларига муво-
фиқ зарур деб ҳисоблайди-
ган ҳар қандай ички таъбир-
ларни қасрда бўлмасин ўз
юрисдикцияси остида ёки ўз
контроллик остида қабул
қилиш мажбуриятини олиди.

3. Конвенцияда қатнашув-
чи ҳар бир давлатда конвен-
цияда қўзда тутилган маж-
буриятларнинг бажарилишини
кузатиш учун зарур юри-
дик ҳўқўлар бериладиган
милиий контрол комитети (Мил-
лий контрол ташкилоти)
ташкил этилиши мумкин,
унинг составини, вазифа-
лар ва иш методларини кон-
венцияда қатнашувчи да-
влатларнинг ўзлари ўз кон-
ституция нормаларига муво-
фиқ белгилейдилар.

4. Конвенцияда қатнашув-
чи ҳар бир давлат ана шун-
дай бошқа давлатлар кон-
венция қоидаларига риоя
этилганлигига ишончи таъ-
минлаш мақсадида ўз икки-
рида бўлган милиий кон-
троль техника восталаридан
ҳалқаро ҳўқўқонинг ҳамма
этироф этган принциплари-
га мос келадиган тарзда фой-
даланиш ҳўқўига эга бў-
лади.

Милиий контроль техника
восталарига эга бўлган
конвенцияда қатнашувчи
давлатлар зарур бўлиб қол-
ган ҳолларда улар ана шу
восталар ердамида оқали-
ган ва конвенция мақсада-
лари учун мўҳим бўлган ахо-
ротини конвенциянинг бошқа
қатнашчиларни ихтиёрга бе-
ришлари мумкин.

5. Конвенцияда қатнашув-
чи ҳар бир давлат унда қат-
нашувчи бошқа давлатлар-
нинг милиий контроль-техни-
ка восталарига ҳалақит

қилмаслиги, шу жумладан
жўрттага ишоблаб чорала-
ри қўриш бўли билан ҳа-
лақит бермаслиги мажбури-
ятини қабул қилади.

6. Ҳалқаро контроль та-
дбирлари Бирлашган Миллат-
лар Ташкилоти доирасида
уларнинг уставига мувофиқ
ҳалқаро тартиб-қоидалардан
фойдаланиб ҳамда конвен-
цияда ишторот ағувчи да-
влатлар ўғрасидаги мақсад-
ларга қатнашувчи давлатлар
мақсадлар комитетининг ҳи-
амалари ердамида амалга
оширилади.

МАҚСАДЛАШУВЛАР ВА ҲАМКОРЛИК

1. Конвенцияда қатнашув-
чи давлатлар қасрдаги мақ-
садлар ҳўзасида ёки унинг
қоидаларини бажариш муно-
сабати билан вужудга кели-
ши мумкин бўлган ҳар қан-
дай масалаларни ҳал этиш-
лар бир-бирлари билан мақсад-
лаштириш ва ҳамкорлик қилиш
мажбуриятини олидилар.

2. Конвенцияда қатнашув-
чи давлатлар конвенцияга
мувофиқ қабул қилинган
мажбуриятлар бажарилиши-
га ишончи таъминлаш учун
зарур деб ҳисоблайдиган ахо-
ротини икки томонлама тар-
тибда ёки мақсадлар коми-
тети орқали бир-бирларига бе-
риб турилади.

3. Бирлашган Миллатлар
Ташкилоти қасрдаги таъ-
минлаш уставига мувофиқ те-
гишли ҳалқаро тартиб-қоида-
лардан фойдаланиш йўли би-
рлан ҳам масоқалашувлар
ва ҳамкорлик қилиниши мум-
кин. Бу тартиб-қоидалар
мақсадлар комитетининг ҳи-
амалари қўшимча равишда
тегишли ҳалқаро ташкилот-
ларнинг ҳиамаларидан фой-
даланишига ўз ичига олиши
мумкин.

4. Конвенцияда қатнашув-
чи давлатлар конвенциянинг
самардорлигини ошириш
мақсадида қўзда тутилган
мақсадлар қатнашувчи бошқа
давлатлар ун қандай бажа-
риладиганлигига нисбатан иш-
лашти ҳақини ағзалини
жўрттага соҳалаштиришга
қарайдиган ҳар қандай ҳа-
қиятга йўл қўймаслиги тўғ-
рисида етарли тарзда ахд-
лашиб олишлари керак.

КОНВЕНЦИЯДА ҚАТНА- ШУВЧИ ДАВЛАТЛАР- НИНГ МАҚСАДЛАР КОМИТЕТИ

1. Конвенцияда қатнашув-
чи давлатлар ҳалқаро мақ-
садлашувлар ва ҳамкор-
лиқни, ахборот айрибошлаш-
ни ва конвенция қоидалари-
га риоя этилиши мақса-
дларини қўзда тутишга
қўмақлаштириш тўғрисида
амалга ошириш мақсадида
конвенция қўрта киргандан
кейин 30 кун ичида мақса-
длар комитетини таъсис эта-
дилар. Конвенцияда қатна-
шувчи ҳар бир давлат бу
комитетга ўз вакилини таъ-
инлаш ҳўқўига эга бўла-
ди.

2. Мақсадлар комитети за-
рурат бўлиб қолган ҳоллар-
да, шунингдек конвенцияда
қатнашувчи ҳар қандай да-
влатнинг илтимосига бйосан
ана шундай илтимос олин-
гандан кейин 30 кун ичида
чакирилади.

3. Мақсадлар комитетини
ташкил этишга ва унинг
тартиб-қоидаларига унинг
ахтимоли тутилган ердами
органларига, уларнинг қўзғи-
чилари, ҳўқўқонлари, бурчи-
ларига иш тартибига, унинг
жўзларга тегишли чўғида-
лиги, милиий контроль
ташкилотлари билан ҳамкор-
лик формаларига тааллуқли
ва шу қабил бошқа масала-
лар ишлаб чиқилиши керак
бўлади.

КОНВЕНЦИЯ БАЖА- РИЛИШИГА НИСБАТАН ИШЛАРИНГ ҲАҚИНИ АХВОЛИНИ АНИҚЛАШ ЖОЙЛАРИНИНГ ҲАҚИНИ ТЕКИНИШИ

1. Конвенцияда қатнашув-
чи ҳар бир давлат унда қат-
нашувчи бошқа давлатга нис-
батан конвенцияни бузишга
шўҳа туғайганида ана шу
давлатдан ишларинг ҳақини
омонлама тўғрисида икки
томонлама тартибда ёки мас-
длар комитети орқали ахо-
рот сўраш ҳўқўига эга
бўлади. Шундай сўров йўл-
данган давлат ана шундай
сўров муносабати билан кон-
венцияда қатнашувчи сўров-
чи давлатга ахборот беради.

2. Конвенцияда қатнашув-
чи ҳар бир давлат унда қат-
нашувчи бошқа давлатга нис-
батан конвенцияни бузишга
шўҳа туғайган тақдирда
жўзнинг ўзида тегишли ўт-
казиш тўғрисида икки томон-
лама тартибда ёки мақсадлар
комитети орқали унга сўров
йўзлаш мумкин. Ушў бў-
лимининг биринчи моддаси-
да мувофиқ қатнашчи аҳоли-
аниқлаш имконияти қўзда
тутилганлиги шундай сўров
ишларини мумкин ва унда
ишга тааллуқли ҳамма ахо-
рот, шунингдек сўровнинг
асосли аналитини тасдиқ-
ловчи йикони бўлган барча
далил-исботлар баён этили-
ши керак.

Сўровлар жумладан, хи-
миявий қуролнинг тўплан-
ган запаслари йўқотилиши-
га, шунингдек уни ишлаб чи-
қарувчи қувватларини таъ-
минлайдиган объектларни
туғатиш ёки қўчириб олиш-
га тааллуқли ҳабарлар му-
носабати билан йўзлашни
мумкин. Сўров йўзланган
конвенцияда қатнашувчи да-
влат шундай сўровга нисба-
тан қўлай позицияга эга-
лаш ёки бошқа наорон қи-
риб қилиш мумкин. Бу да-
влат сўров йўзлаган конвен-
цияда қатнашувчи давлатга
қабул қилган наороти тўғ-
рисида ўз вақтида ахборот бе-
ришга ва маболо у тегишли
ўтказилишига розилик бе-
ришга тайёр бўлмаган тақ-
дирда етарлича ишонтир-
лиги тегишли изохларни тақ-
дим этиши керак бўлади.

3. Химиявий қуроллар-
нинг запасларини йўқотиш
ёки уларни рухсат этилган
мақсадлар учун бериш дав-

рида қайта ускуналанган
ёки ихтисослаштирилган об-
ъект (объектлар)да шундай
запасларнинг йўқотилиши
устидан жойларнинг ўзида
(масалан, келишиб олинган
норма асосида) мунтазам
ҳалқаро тегириришларни ўт-
казиш эҳтимоли қўзда ту-
тилиши лозим.

4. Конвенцияда ихтисос-
лаштирилган объектлар рух-
сат этилган мақсадлар учун
ўта заҳарли химикатлар иш-
лаб чиқарилиши устидан
жойларда (масалан, келиш-
иб олинган норма асосида)
ҳалқаро тегириришларни ўт-
казиш эҳтимоли қўзда ту-
тилган бўлиши лозим.

БМТ ХАВФСИЗЛИК КЕН- ГАШИГА ШИНОҚЛАТ БЕРИШ ТАРТИБИ-ҚОИ- ДАСИДА ФОЙДАЛАНИШ ЕРДАМ БЕРИШ

1. Конвенцияда қатнашув-
чи ҳар бир давлат унда қат-
нашувчи бирон-бир бошқа
давлат конвенцияда қоидала-
ридан келиб чиқадиган маж-
буриятларини бундан ёки эҳти-
мом, бўзмонда деб таҳмин
қилиш

БУГУН—МЕДИЦИНА ХОДИМЛАРИ КУНИ

ЭЛ СОҒЛИГИ—ЮРТ БОЙЛИГИ

Совет кишиларнинг сihat-саломатлиги ҳақида ғамхўрлик кўрсатишга мамлакатимизда энг муҳим социал вазифалардан бири сифатида қаралади. КПСС XXVI съезида бу борадаги вазифалар янада қатъийроқ қилиб қўйилди: «Шундан қилиш керакки, — деди ўртоқ Л. И. Брежнев, — токи совет кишии ҳақмаш ва ҳақма жойда ўз вақтида, малакали ва ғамхўрона медицина ёрдами оладиган бўлсин».

Республикамиз медицина-профилактика муассасалари ишни жонамон тартибидан аниқ шў кўрсатмалари асосида ташкил этмоқдалар.

«Ешма қирқ иккида. Коммунистлар районидан «Правда» колхозида истикомат қилмади, — деб эътибор К. Утегенова. — Утган йилнинг августидан бери бош оғриги ва юрак санжиги безовта қилар эди. Пикетер район касалхонасининг рефлексотерапевти бўлишда муолажа курсини олдим, дардан бўлундай бўлиб қолдим».

«Чинобод» санаторийи даволаш корусида кўзтабар отахон ва онахонларини, Улғу Бетан урушнинг қатнашчиларини, ўзларининг улкан хизмати билан улуғланган кишиларни кўрсатди, — деб эътибор Жиззах област адвокатлар коллегиясининг аъзоси, шахсий пенсияер И. Қурбонов. — Косогистондан, Тажикистондан, Ўзбекистоннинг турли чеккаларидан келган турли миллат вакиллари бир марта ёки бир неча йилдан буён шў ерга қатнабди.

— Тибб илмининг энг сўнгги ютуқлари билан қуролланган шифокорларимиз аёойиб медицина асбоб-ускуналари ва дори-дармонлар ёрдамида касалликнинг олдини олиш ва самарали муолажа қилишда қатъий ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Уларнинг олтидан бири меҳнат, юкоридан халқлардан ҳам кўриниб турибдики, ҳақли равишда талқиннинг минтадорчилиги ва олтидан бири сазовор бўлмоқда.

Советлар дерида энг бебаҳо бойлик халқ сihat-саломатлиги. Барча шахар ва посёлкаларда, колхоз ва совхозларда, медицина муассасалари, касалхона ва поликлиникаларда, амбулатория ва соғлиқни сақлаш системасининг бошқа муассасаларида энг олижаноб касб эгалари. «Келсини, кундан кунга демай сihat-саломатлик посбонлигига турадилар. Шунинг учун уларнинг профессионал байрамлари умумхалқ байрами сифатида кенг нишонланади».

Республикамизнинг соғлиқни сақлаш системаси муассасалари ўз имкониятларида юксак вазифани бажариш учун ҳар қандай шароитга эга. Медицина муассасалари тармоғи йил сайин кенгайиб, замонавий техника билан тобора яхшироқ жиҳозланмоқда. Тиббиёт ахлининг касб тайёргарлиги ҳам яхшиланиб бормоқда. Қишлоқда медицина ёрдами кўрсатишга аёойиб катта эътибор берилмоқда. Утган йилнинг ўзидеги республика-

ошқозон-ичак, жигар, асбб касалликлари ва бошқа хасталиклардан даволаш, бутунлай соғайиб кетганлар кўп эканлигини айтишлар. Бу ерда Тошкент минерал сувидан фойдаланиш учун ҳақма шароит бор. Турли физиотерапия даво усуллари, дори-дармонлар қўлланилади. Сергак ва меҳрибон медицина ходимлари дардида шифо топиб кетганларнинг раҳматини олмақдалар. «Мен Турсуной Уринова Бағдод районидан Ултарма қишлоғи Советга қарашли биринчи болалар богчасида ишлайман. Кўп йиллар фарзандсиз яшадим. Орзиқиб кутган кунларим келди, тўсатдан боғча қочиб қолди. Район марказий касалхонасининг гинекологига бўлишда ўттиз саккиз кун ётдим. Врач С. Сатторов, Р. Қўчқоров, И. Юсупов ва бошқалар ўзимнинггина эмас, норасида гўдагимнинг ҳам ҳаётини сақлаб қолдишди. Мама қизим Озодатон олти ойлик бўлди. Унинг боланидан, мени ҳаётга қайтарган шифокорлардан, Советлар дерида яшайётганимдан мамнунман».

Шифокорлардан миннатдорчилик билдириб, редакцига хат қўйганлар орасида У. Жумабекова, (Наманган), М. Тошматилева (Андижон), Т. Дусонов, Т. Шерматов, М. Улиев, А. Аҳмадбекова, У. Абдуллаев (Тошкент), И. Бурхон (Наманган), Э. Ёргалиев (Қўқасар), Б. Саватов (Бухоро) ва бошқалар бор. Ўзбекистон ССР соғлиқни сақлаш министрининг биринчи ўринбосари К. Тўлаевга бу хатларни шарҳлаб шундай деди.

техника базаси ҳам яхшиланиб бормоқда. Иختисослашган тиббий ёрдам кўрсатиш сihat-саломатлиги мухофазаси эшида муҳим омил бўлиб қолмоқда. Шў сабабли кейинги йилларда «Тез ёрдам» ечимати, юртурув ва стоматология хизмати, бошқа хил иختисослашган медицина ёрдами кўрсатиш ахшиланиб бормоқда. Эндиликда бизда пульмонология, кардиохирургия, алергология ва бошқа, жами 18 та республика марказлари ишлаб турибди.

Медицина ходимлари аҳоли турмуш маданиятини юксалтириш, соғлом турмуш тарзини пропалада қилиш, санитария қонун-қоидаларига риоя этилишига эришиш юзасидан катта иш олиб бормоқдалар. Бугунги кунда республикамизнинг ҳамма областиде аҳоли турмуш маданияти, саломатлик университетлари очилган. Санитария жихатдан ишни намунали йўлга қўйган Поп, Учқўрғон, Хонка, Шерот, Оржоникидзе районлари ва бошқаларнинг таърибаси тақсима лок. Уларда комплекс соғломлаштириш тадбирлари ўтказиб аёойиб яхшилан бормоқда. Республикада юқули касалликларини, болалар ўртасида касаллигини, ишчи ва хизматчилар ўртасида вақтинча ишга қироқисил даражасини қамайтириш юзасидан бир қанча тадбирлар амалга оширилди. Болалар ва ўсмирларнинг таълим ва дам олиш режими санитария аҳоли тақомилла-

ТАЪЛИМ-ТАРБИЯНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЙЎЛИДА

18 июнь кунин Ўзбекистон поштахиде Тошкент Самарканд ва Нукус университетлари илмий кенгашларининг кўшма мажлиси ўтказилди. Мажлисида КПСС XXVI съездининг 1982 йил май Пленуми қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Тошкентдаги таъналарда сўзлаган нутқида қоидалар ва худосалар асосида кадрлар тайёрлаш сифатини ошириш, ўқув ва тарбиянинг жараёнини тинмай тақомиллаштириш, олий ўқув юртлари илмий потенциални янада самарали фойдаланиш ва республикада университет таълими ишлари янада яхшилан соҳасидан қатъий вазифалар муҳама қилинди.

Мажлисида Ўзбекистон университети халқ хўжалиги

фан ва маданият учун кадрлар тайёрлаб бериш ҳақида қатъий масал бўлиб қолганлиги, йирин илмий ва ўқув методик марказларга айлантирилганлиги айтиб ўтилди. Хосир мазкур олий ўқув юртларида салкам 36 минг студент ўқимқда.

Сўзга чиққан кишилар университетлар коллективлари эришган ютуқлар тўғрисида гапириб, эътиборни ҳал этдиҳам масалалар ва олий ўқув юртлари шидда қилиб ўқув турадиган камчиликларга жалб эдилар. Муҳамада етилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди. Қарорда республикада университет таълими ишлари янада тақомиллаштириш тадбирлари белгиланди.

(ЎТАГ).

МЕДИКАЛЛАРИНИНГ ОЛИЖАНОБ БУРЧИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Равис ўртоқ Л. И. Брежнев совет кишиларнинг саломатлигини тўғрисида ғамхўрлик қилишни энг муҳим социал вазифа, деб атайди. Ўзбекистон медицинанинг кўп минг кишилар отран бу вазифани ҳал этишга ўзининг бутун куч, билим ва маҳоратларини сарфлайди. Республикада кун сайин даволаш муассасалари тармоғи кенгайтирилмоқда, медицина ёрдамининг иштирослаштирилган турлари кенг жорий этилмоқда. Соғлиқни сақлаш ходимлари КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарорлари асосида кишлоқда шифокорлар моддий базасини мустаҳкамлаш, кишлоқ жойларига амбулатория-поликлиника муассасалари ва дориҳоналар қуриш, совхоз-колхозларда медицина хизмати кўрсатиш ва санаторий-курортларда даволаш лавазимини ошириш ва сифатини яхшилаш соҳасида катта ва муҳим вазифаларни ҳал этишлари керак.

18 июнь кунин Тошкентда Медицина ходимлари кунига бағишлаб ўтказилган таънада йилгилда шў ҳақда гапирилди. Республика соғлиқни сақлаш министри А. М. Худойберганов доқда қилди.

(ЎТАГ).

ЭКИНЗОРЛАР СЕРХОСИЛ БЎЛСИН

Бугунингитиқоқ пахтақилин илмий-тадиқот институтини (ИОИТИ)да минерал ўғитлардан фойдаланиш самардорлигини ошириш мақсадларига бағишланган регион кенгаш бўлди. Кенгашда мамлакатнинг барча пахтакор республикаларидан агрохимик олимлар иштирок этилар. Илмий-тадиқот ишлари умумлаштирилди.

минерал ўғитга бўлган талаб, ўзага, дой, сабабот ва бошқа кишлоқ хўжалик экинларига ўғит солиш нормативларини аниқлаш методикасини ишлаб чиқиш билан боғлиқ вазифалар муҳама қилинди. Бу эса ўғитлардан самарали ва тежаб-тертаб фойдаланиш, уларнинг юксак натижа беришига эришиш имкониятини яратди. (ЎТАГ).

РЕКЛАМА ВА ЭЪПОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

20 ИЮНЬ, ЯКШАНБА

МОСКВА-1. 9.00 — Према. 9.40 — Футбол. Жаҳон чемпионати. Польша — Казеру. 10.30 — Будапешт. 11.00 — Совет Иттифоқига хизмат қилмади. 12.00 — Здорье. 12.45 — Тонгги почта. 13.15 — Озирова программаси — умумхалқ иши. 14.15 — Музикали кинос. 14.45 — Футбол. Жаҳон чемпионати. СССР — Янгизеландия. 16.20 — Халқ депутатлари маҳалли Советлари ва халқ судларига сайловлар. 16.35 — Халқ оҳанглари. 16.55 — Киносёҳатчилар клуби. 17.55 — Медицина ходимлари кунин. 18.10 — Медицина ходимлари кунига бағишланган музикали программа. 18.45 — Халқаро панорама. 19.30 — Мультифильмлар. 20.00 — Жиддий эрикарларча ҳаёт. Вадий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Илмий-оммабоп фильм. 22.15 — Футбол. Жаҳон чемпионати. Англия — СССР. Танафусда — Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нгоҳи билан. 00.05 — Янгиландар.

МОСКВА-2. 9.00 — Зарядка сафалин. 9.20 — Хўжотали фильмлар. 10.10 — Оқушларга ўн уманг. Вадий фильм. 1 ва 2 сериялар. 12.25 — Концерт. 12.45 — Ҳайвот оламида. 13.45 — Сўнгги поёла. Вадий фильм. 15.05 — Театр, кино ва телевидениеда музика. 16.20 — Мухбирларимиз хикоя қиладилар. 18.50 — П. Чайковский номли VII Халқаро конкурсида. 17.20 — Маралик. Вадий фильм. 2 серия. 18.25 — Мультифильм. 18.35 — Улғу Октябрьнинг 65 йилгилга. 19.40 — Доғистон АССР бадиий коллектларининг концерти. 20.30 — Халқли туш, кичиктоғлар. 20.45 — Е. Киброл. 21.30 — Время. 22.05 — Врач қатиртирмагилди? Вадий фильм.

ТОШКЕНТ-1. 10.00 — Янгиландар. 10.10 — Бугун — йахалли Советларга сайлов кунин. 10.30 — СССР халқларининг кўшнлари ва рақислари. 11.20 — Мультипанорама. 12.10 — Куноқ стартлар. 13.10 — Болаларлар. Вадий фильм. 14.35 — Спорт программаси. 15.35 — Пул ҳаракати ҳақиқисилги учун. 16.10 — Рекам. 18.05 — Болалар учун фильм. 18.25 — Ўғил топ. 18.55 — Сihat-саломатлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Цирк. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Лирин концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Концерт. 22.50 — Дон Кихот фарандалари. Киносемия.

21 ИЮНЬ, ДУШАНБА
МОСКВА-1. 9.00 — Время. 9.40 — Футбол. Жаҳон чемпионати. Англия — СССР 10.30 — Футбол. Жаҳон чемпионати. Испания — Югославия. 12.05 — П. И. Чайковский номли VII Халқаро конкурсида. 13.00 ва 15.00 — Янгиландар. 15.20 — Дустанлиқ оқрани. 16.20 — Болалар учун фильм. Менинг генерали. 1-серия. 17.25 — Оналер мейтаби. 17.55 — Стадион ҳақма учун. 18.25 — Н. И. Чайковский номли VII

Халқаро конкурсида. 18.55 — Футбол шарҳи. 19.25 — Уренгой — Ужгород газ қувури қурилиши ҳақида. 19.55 — Футбол. Жаҳон чемпионати. Испания — Югославия. 21.30 — Время. 22.05 — Хужикати фильм. 22.50 — П. И. Чайковский номли VII Халқаро конкурсида. 24.00 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-2. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.30 — Врач қатиртирмагилди? Вадий фильм. 10.45 — Фильм-концерт. 11.40 — Вудилани. 12.10 — Болалар учун фильм. 13.25 — Футбол шарҳи. 13.55 — Эзедот телевидение журналин. 14.40 — Вепларнинг айула ва рақислари. 15.10 — Фан оламида. 15.40 — Баскетбол бунча халқаро учрашув. Европа — АҚШ. 16.20 ва 18.30 — Янгиландар. 18.50 — Музикали музикалар. 19.15 — Концерт. 19.30 — Озирова программаси — умумхалқ иши. 20.30 — Тингилга. Халқаро бўлсин, кичиктоғлар. 20.45 — Халқаро панорама. 21.30 — Время. 22.05 — Серафима ороли. Вадий фильм.

ТОШКЕНТ-1. 17.45 — Еш таъабубкорлар. 18.15 — Бурча сазоат. 18.45 — Маданий меросимиздан. Нодир тугилган кунининг 190 йилгилга. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Хужикати фильм. 20.10 — Партия қатиртирмагилди? Вадий фильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Шопениана. 21.30 — Время. 22.05 — Бугун оламида нима ра? 22.20 — Губеблага йўл. Вадий фильм. 23.50 — Янгиландар.

ТОШКЕНТ-2. 18.15 — Янгиландар. 18.20 — Мультифильм. 18.30 — Математика. 19.30 — Телефильм. 20.00 — Янгиландар. 20.20 — Она тили. 20.50 — Телевидение журналин. 21.00 — Илмий-оммабоп программа. 21.30 — Москва-2.

РАДИО

20 ИЮНЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА 8.15 — Сайлов участкаларидан хабарлар. 8.30 — Тинчлик, меҳнат, бахт кунинлари. 9.15 — Табабсу. 11.30 — Сihat-саломатлик радиопанорама. 12.00 — Сайлов участкаларидан хабарлар. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Оролдор. 13.00 — Медицина ходимлари. Сналар учун 14.00 — Таберури зами. 15.30 — Сайлов участкаларидан хабарлар. 15.40 — Театр микрофон олдиде. 17.30 — Концерт. 18.15 — Спорт программаси. 18.30 — Музикали глобус. 19.25 — Ешилди. 20.50 — Тошкент шаҳрининг 2000 йилгилга. 21.00 — Сайловчилар учун концерт. 22.30 — Медицина ходимларининг талабларига биносон концерт.

21 ИЮНЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА 8.30 — Яхши кайфият. 9.15 — Ватан ҳақида кўшнлар. 9.30 — Совет Ўзбекистони: оналлар, қиллар, рекалар. 10.15 — Ўзувчилар микрофон олдиде. 12.10 — Ўзбекистан индустриалин. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук зами. 18.15 — Чолгу муайлар. 19.25 — Кўшнлар ва диллар. 20.50 — Шў кунинг муҳим сиёсий воқеалари. 21.00 — Р. Гамзатов. Овудан хат. 21.20 — Кишлоқ меҳнаташла-ри учун концерт.

ФАРФОНА ШАҲРИДА

23—24 ИЮНДА

1982 ЙИЛГИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ПУЛ-БУЮМ

ЛОТЕРЕЯСИ УЧУНИН ЧИҚАРИЛИШ БЎИЧА

ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ ЎТКАЗИЛАДИ

Тиражда лотереянинг 5 разрядига умумий суммаси 980 минг сўм бўлган 328 мингта ютуқ ўйналади. Тиражда 5 та «Москвич», 20 та «Жигули» ва 10 та «Волжанин» автомашинлари, 60 та «Урал» аравакали мотоцикли, кўп миңдорча гиламлар ва бошқа қимматбаҳо буюмлар ўйналади.

ЛОТЕРЕЯ БИЛЕТЛАРИНИ СОТИВ ОЛИНГ!

ЮТУҚЛАР ТИРАЖИДА ҚАТНАШИНГ!

СССР ДАВЛАТ МЕХНАТ ОМОНАТ КАС-

САЛАРИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБ-

ЛИКА БОШ БОШКАРМИСИ.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕРИ-ВЕНЕ-

РОЛОГИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИ-

ҚОТ ИНСТИТУТИ

Кундаги бўлимлар бўйича

вакант вазифаларга

КОНКУРС

ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Илмий-таълимий эпидемиология

группаси билан — катта

илмий ходим (группа раҳбари),

эпидемиология — группасининг

ичини илмий ходим:

дерматология — микология

группаси билан — кичик илмий

ходим (дерматология бў-

йича).

Конкурс мuddати — 15

июлгача.

Хужиятлар 700015. Тошкент

шаҳар. Кафенов нуҳаси, 104-

улга юборилсин.

Рашидхўжа

ҚОДИРОВНИНГ

вафот этганлиги муносабати

билан чуқур таъзия изҳор эта-

дилар.

АНСАМБЛНИНГ ШУҲРАТИ

В. И. Ленин номидаги республика пионерлар саройининг «Гўнаҳ» воқал-чўи ансамбли катта ёшдаги кишилар ва болаларга кўнун бағишланмоқда. Бу болалар коллективни тобора доврў қозонати. Ансамбль репертуарини танкил ўзбек композиторлари ҳамда танкил рус композиторларининг асарлари ўрин олган. Ансамбль ташкил этилгандан бери ўтган тўрт йил мобайнида бутун мамлакатимизга доврў таратди. Коллектив ёш халаскорларнинг «Санъат байрағи» республика конкурсида ҳар йили мукўфотли ўринга сазовар бўлади. Бугунингитиқоқ «Одесса-80» пионер кўшнлар конкурсида лауреат бўлди. Жажоки ижрочилар маҳоратига Бугунингитиқоқ «Артек» пионер

Сизга қандай хизмат қилияпти?

КИМ АЙБДОР?

ти вақтда, яъни қойини икки ой ичида магазинга сиемна ва кефир келтирилмаган.

Бу шикоятга масивда яшовчи бир неча киши қўл қўйган. Магазин мудирин «Сиянинг аризнангиз Ахмал Имомов район озировак савдоси идорасининг савдо бўлимига маълум қилинди. Тегилиш чора қўрилади», деб ёзиб қўйган.

Бирок, бир ой ўтган ҳам ахир ўзармаган. Шундан кейин бошқарувчиликлар яна шикоят қилишга мажбур бўлганлар.

Бу шикоятга ҳам магазин мудирин «Сиянинг аризнангиз савдо бўлимига маълум қилинди», деб ёзиб қўйган.

Оралди бир йилдан ортиқ вақт ўтди. Хўш, район озировак савдоси идораси раҳбарлари бошқарувчиликларнинг бу шикоятларига қандай жавоб қилишди? Айтиш мумкинки, улар аҳолининг эҳтиёжларини ўраниш у ёнда турсин, ариза ва шикоятларнинг ҳам оқибатини қолдиришлар. Бу ерда ахир мукўфотларни йўқ Шў йилнинг ўтган беш ойида бу магазинга олти марта сўт-қатик келтирилди. Агар аниқ айтилган бўлсан, янбар ойида икки марта, феврал ойида икки марта, апрелда бир марта ва майда

бир марта қатик ва қаймоқ келтириб соғилди.

«Октябрь» масивидати 29-22-магазинларда ҳам ахир шундай.

Хўш, нима учун аҳолининг сўт-қатик маҳсулотларига бўлган талаби қондирилмапти. Биз бунинг сабабларини аниқлаш учун олдин Тошкент сўт маҳсулотлари бирлашмасига боғлиқ. Маълум бўлишича, районга фонда белгиланганидан ортиқча сўт-қатик маҳсулотлари юборилмоқда. Чунончи, район озировак савдоси идораси шў йилнинг биринчи ярмида 574 тонна сўт олини белгилди қўйилган бўлса, амалда беш ой ичида 1178 тоннадан ортиқ сўт олиниган.

Бинобарин, ҳамма гап сўт маҳсулотлари билан савдо қилинишнинг тўғри ташкил этилмаганидир. Савдо иш ташкил этиш эса Севосиди район озировак идораси раҳбарлари фаолиятига боғлиқ. Мама, савдо бўлими бошлиғи Алла Александровна Корнеева билан сўт-қатик маҳсулотлари савдо, лашимасига. Худай 33-магазиннинг шикоят дафтарига ёзилган ариза ва унга нисбатан қўрилган чоралар ҳақида сўрайман. Алла Александровна бундай шикоятларни бутунлай беҳабар эканлигини маълум қилди. Сўт-қатик савдосини ташкил этиш

на маҳсулотлар юборишди. Пакетли сўтлар вақтида сотилимай ачиб қолди, магазин зарар қўлади. Энди бу мудирнинг «кўзи очилди». Сўт маҳсулотлари келтириб беришса, сотади, келтиришмасе, бундай маҳсулотга зальва-ка ҳам бермайди. Хуллас, сўт-қатик савдоси шундай «ташкил этилган», ҳаридорнинг талаби эмас, идора раҳбарлари ва магазин мудирларининг хоҳиши ҳукмрон.

Сўт-қатикни райондаги 35 та магазинга қунда, қунора мунтазам келтириш ва бўшаги идишларни вақтида олиб кетишни ташкил» эгалини одам йўқ бу ерда. Қисқаси, савдони ташкил этишда сансалорлик давом этмоқда. Аҳолининг талаб ва эҳтиёжлари оқибатсиз қолмоқда. Савдо ташкилоти раҳбарлари ҳамма айбини магазин мудирларига ағдариб, ўзларини оқшамқчи бўлишмоқда. Аҳоли эса магазини пештахталарида қатик, қаймоқ каби маҳсулотлар дойм бўлишини, сўт маҳсулотлари савдосида узинилларга йўл қўймаслигини талаб қилмоқда. Бу талаблар бажарилмади, кефир «тишларини» қатириб, шаҳар марказидаги магазинларга боришга мажбур бўлмоқда. Бу ахир қачонгача давом этади?

Х. ИБРОХИМОВ,

Р. ТУРСУНОВ,

«Совет Ўзбекистони»

маҳсуе мухбирлари.

Редактор

М. ҚОРИЕВ.

ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИ:

ДАЪВОГАРЛАРДАН БИРИ

«Мэнинг фалсафам содда: агар тўп рақибларда экан, бундай хол менинг барча ўйинчим турган гап. Шогирдларим ташаббусни қўлга олиб, бериб-бери ҳаракат қилиш учун дэват этилган. Тўп оёқка тегиши билан қатъий ҳимоячилар ҳам ҳужумга ўтиши лозимлигини яхши билишди».

Бразилия футболчиларининг

устози Теле Сантанининг чемпионат бошида айтган бу сўзлари баландпарвоз гапдек туюлган. Лекин унинг ишгитлари сўз билан иш бирлиги қатъий амал қилишмоқда. Бразилия командаси биринчи босқич финал учрашувларининг иккинчиси. Англия профессионал футбол мактабининг экинчи йилидан таркиб топган Шотландия командаси билан ўтказиб, олтин кўбонча асосини талабдорлардан ўқинган амалда ишбтлади. Уч марта жаҳон чемпиони бўлган Бразилия футболчилари Шотландия даразосини бир марта нишонга олиб, битта тўпни ўтказиб юбордилар. Шундай қилиб Бразилия футболчилари олтинчи группадда тўрт